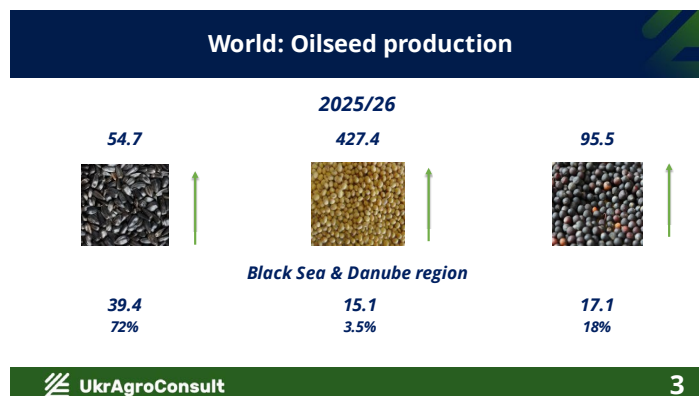

ЧОРНОМОРЬСЬКО-ДУНАЙСЬКИЙ РЕГІОН У ЦЕНТРІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: ПРОГНОЗ УРОЖАЮ ТА ЕКСПОРТУ НА 2026/27 МР

За матеріалами 24 міжнародної конференції *Black Sea Grain. Kyiv-2026*

Чорноморсько-Дунайський регіон у частині виробництва олійних культур найбільшу роль відіграє у сегменті соняшнику. Найменший відсоток, а відповідно й вплив на світові тенденції, займає соя -це всього 3,5% від загального світового врожаю. Позиція ріпаку не набагато більша - це 18%. А от справжнім флагманом регіон виступає на ринку соняшнику, забезпечуючи 72% світового виробництва.

Очікування стосовно світового виробництва олійних в новому сезоні ринок вже формує. І тут однозначна позиція, що урожай всіх трьох олійних культур буде «в плюсі».

Переваги олійних у порівнянні з зерновими наразі виглядають так:

- при однакових ризиках олійні дають кращу економіку на гектар
- відбувається зсув у бік переробки, що дає додаткову вартість
- менша залежність від ресурсів та агрономічні переваги (особливо ріпак та соя покращують структуру ґрунту, зменшують потребу в добривах, що теж стає актуальним у період подорожчання добрив, як зараз)
- кліматична адаптивність, тобто в умовах кліматичних ризиків олійні дають більше варіантів адаптації під погоду, ніж зернові
- стабільний попит на олійні, який підтримується
 - харчовим сегментом - споживанням олій
 - потреби в кормовій базі – споживанням шротів
 - біопаливом (це стосується особливо ріпаку), наразі відбувається розширення виробництва біопалива, перезапуск та перегляд біопаливних програм та мандатів на тлі військового конфлікту на Близькому Сході.

Перспективи 2026/27 МР

У новому 2026/27 МР очікується розширення площ під олійними на 374 тис. га, що дозволить отримати врожай олійних на 5 млн т вище за минулорічний.

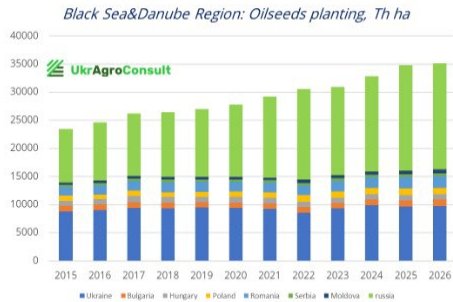
Площа сягне 35,2 млн га і буде рекордною для регіону, відповідно, новий максимум для виробництва олійних – 71, 5 млн т.

При прогнозуванні врожайності за основу взято сценарій з обережно позитивним стартом сезону, де враховано поточні погодні умови, рівень запасів вологи в ґрунті, стан озимого ріпаку та старт ярої посівної.

Але завжди залишаються актуальними погодні ризики. Наразі для ріпаку найбільш суттєвим випробуванням є хвилі весняних заморозків. Для ярих культур також низькі температури на старті дорівнює більш слабкі та неоднорідні посіви із ризиком недобору врожаю.

У короткостроковій перспективі важливим буде наявність опадів у найближчі два місяці та оптимальний температурний режим.

Black Sea & Danube region: Oilseed production

+374 Th ha

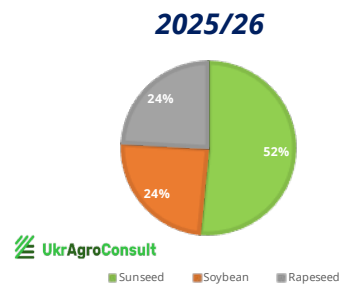
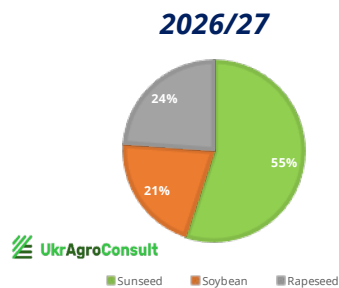

+5 M mt

UkrAgroConsult 5

У структурі посівів регіону відбудеться збільшення частки соняшнику - до 55% (52% в минулому сезоні) та зниження сої – до 21% проти 24% роком раніше, ріпак залишиться на рівні 24%.

Black Sea & Danube region: Oilseed crop structure

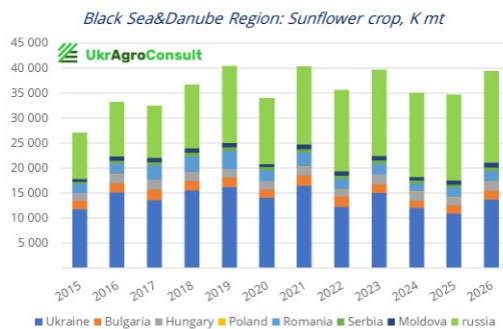

UkrAgroConsult 6

Соняшник

Площі соняшнику в регіоні йдуть на новий рекорд – майже 21 млн га. Всі країни, крім, Угорщини, будуть розширювати посіви. Найбільше зростання очікується у ключових гравців ринку – в Україні +200 тис. гектарів, до 6,1 млн га, у росії +100 тис. га, але існує ймовірність ще більшого розширення, що фактично може вивести регіональний урожай на новий рекорд.

Sunflower

Sunflower planting, Th ha

Country	2025	2026	+/-
Ukraine	5900	6100	200
Bulgaria	970	995	25
Hungary	711	693	-18
Poland	24	29	5
Romania	1 205	1 220	15
Serbia	242	244	2
Moldova	500	550	50
russia	11043	11150	107
Total	20 595	20 981	386

За рахунок збільшення врожаю очікується посилення конкуренції на ринках збуту соняшникової олії і це знов більше стосується України та росії. Тому що ЄС для закриття своєї потреби, крім власного виробництва в межах союзу, зазвичай потребує імпорту олії, значну частку якого закриває Україна.

Ринок ЄС для росії закрито, тому в новому сезоні вона продовжить експансію на ринку Індії, Туреччини, та інших ключових напрямках.

Для України пріоритетним ринком залишиться ЄС, але враховуючи збільшення врожаю, пропозиція на інших напрямках також піде вгору. І ми теж будемо розраховувати на попит Індії, яка відновила закупівлі в Україні, але в поточному сезоні темпи імпорту знизилася. Наприклад, за сім місяців поточного сезону в Індію експортовано 360 тис. т, тоді, як роком раніше майже 500 тис. т.

Sunflower oil

Ukraine focus on

EU
India
Egypt
Turkey
Iraq

EU focus on

Covering one's own
needs EU

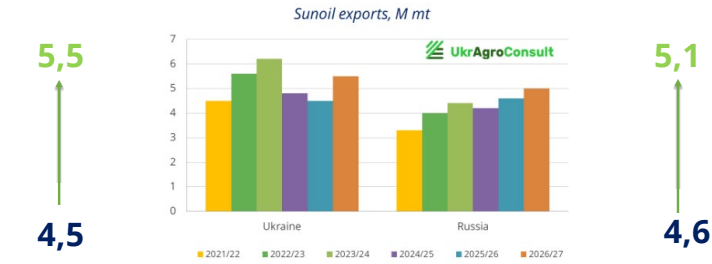

russia - focus on

India
Turkey
Iran
Egypt

Експорт соняшникової олії з України виростає до 5,5 млн т проти 4,5 млн т у 2025/26 МР, у росії за нашою оцінкою перевищить 5 млн т. Враховуючи сміливі заяви російських аналітиків про ймовірність отримання врожаю на рівні 19 млн т, стає зрозуміло, що не втратити першість на ринку олії у наступному сезоні Україні буде важко.

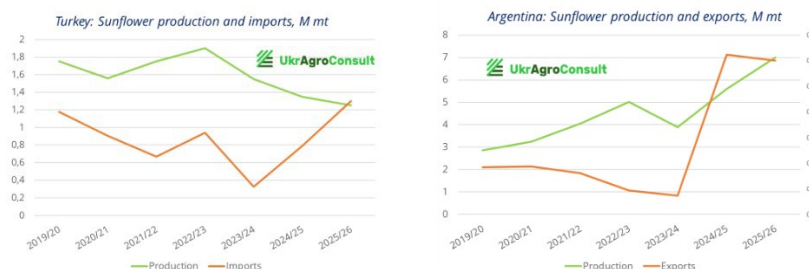
Sunflower oil: Ukraine VS Russia

Окремо заслуговую уваги Туреччина, як важливу роль для Чорноморсько-Дунайського регіону. У поточному сезоні Туреччина отримала низький врожай соняшнику та була активним імпортером, як сировини, так і олії. Якщо у імпорті олії домінує продукт російського походження, то приваблива ціна європейського соняшнику відносно внутрішнього ринку Туреччини стає стримуючим фактором для розширення площ у наступному сезоні. Такі сигнали ми отримали від учасників турецького ринку на початку посівної. У такому випадку, у новому сезоні попит на соняшник також залишиться високим, що буде врівноважувати баланс Чорноморсько-Дунайського регіону та підтримувати ціну соняшнику.

Аргентина також йде шляхом збільшення присутності на ринку соняшнику і в наступну посівну повинна врахувати позитивні прогнози головних конкурентів. Крім того, історія з якістю аргентинського соняшнику вже призводить до регулювання питання з використання пестицидів, що з свого боку також може вплинути на рішення фермера щодо майбутніх посівів.

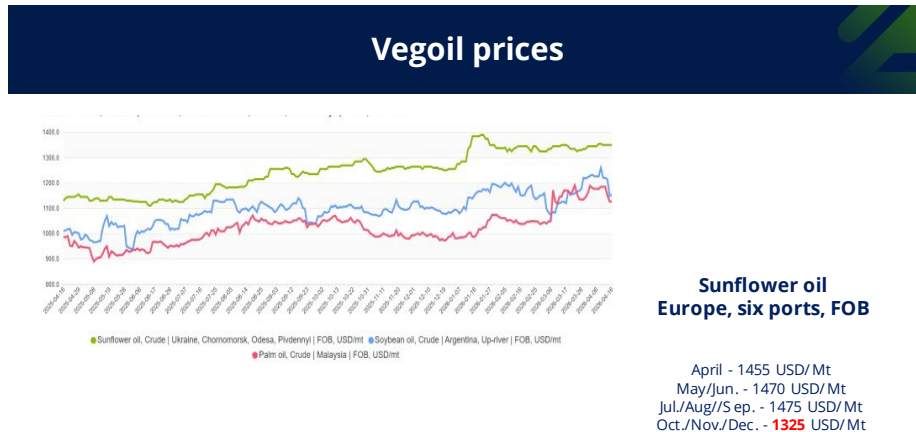
Sunflower oil

Другий сезон поспіль ціна соняшникової олії впевнено тримається у преміальному сегменті відносно олій-конкурентів за рахунок проблем з урожаєм соняшнику. Ескалація конфлікту на Близькому Сході призвела до значного зростання цін соєвої та пальмової олії, в той час як соняшникова реагувала більш стримано. Цей фактор буде домінувати до моменту вирішення конфлікту та чинити супротив тиску великих урожаїв, а ринки будуть залишатись чутливими до будь-яких новин та подій.

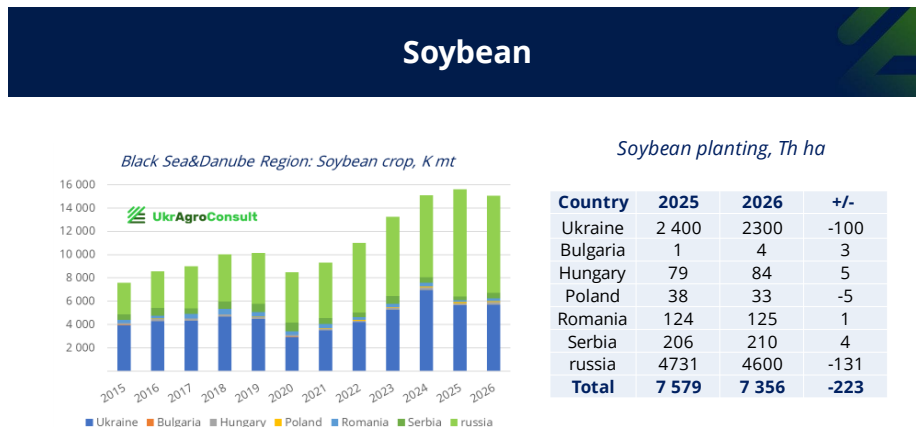
Якщо погода дозволить регіону зібрати більш високий урожай соняшнику, створе тиск на ціни соняшникової олії, а ринок й надалі буде вести себе більш відокремлено, то конкурувати соняшниковій олії стане легше.

Наразі форвардні ціни на соняшникову олію у шести портах враховують тиск врожаю та на 130 доларів нижчі за поточні рівні. Наприклад, в минулому році це було лише 95 доларів.

Соя

По сої відбувається деяка стагнація регіональних показників. І тут теж, як із соняшником, найбільший вплив на це мають Україна та росія. Площі сої скоротяться більше ніж на 200 тис. га – до 7,4 млн га, урожай – на 0,5 млн т – до 7,4 млн т.

Європа залишається залежною від імпорту сої і ще більше від соєвого шроту.

Україна та росія обирають шлях збільшення внутрішньої переробки та залишають у силі дію мит на експорт сої. В Україні діє ставка - 10%, в росії – 20%.

Але далі тут дві різні історії. росія забезпечує вихід з імпортозалежності у сегменті шроту, і навіть нарощує його експорт. Ринок олії орієнтується на Індію та Китай.

Україна тільки починає переналаштовувати галузь на переробку, частка експорту сої залишається високою і в новому сезоні прогнозується на рівні 45% (46% у 2025/26 МР), частка переробки - 49% (48% у 2025/26 МР), але поки очікується негативний вплив мита у вигляді скорочення посівних площ. Загалом український ринок олії та шроту орієнтовано на ЄС. Ринок сої - окрім країн ЄС, ще на Туреччину та Єгипет. У співпраці з ЄС Україна однозначно має логістичні переваги та стійкий попит на ринку не ГМО-продукції.

Soybean

Ukraine

Soybean export duty- 10%
Increase in processing
Export of processed products
Focus on EU (oil, meal)
Focus on EU, Turkey,
(soybean)

EU

Import dependence
Soybean: USA, Brazil,
Argentina, Canada, Ukraine
Soymeat: Brazil, Argentina

russia

Soybean export duty- 20%
Increase in processing
Import substitution
Focus on India, China (oil)

13

У питанні ціноутворення Чорноморсько-Дунайський регіон не відіграє ключову роль та слідує світовим тенденціям. Ф'ючерсна торгівля наразі враховує новий рекорд у світовому виробництві сої. Ціни на новий урожай нижче за поточні на 15 доларів за бушель (рік тому – 14 доларів).

Soybeans prices

Soybeans | USA CME Group | Futures, US\$bu

Soybeans | USA CME Group | Futures, US\$bu

**Soybeans
USA, CME Group, Futures**

May - 1167 USD/bu
Jul. - 1183 USD/bu
Aug. - 1176 USD/bu
Sep. - **1152** USD/bu

14

Ріпак

Щодо ріпаку, то тут очікується розширення площ за рахунок росії (+140 тис. га), Болгарії (+40 тис. га) та Румунії (+42 тис. га). Загальна площа складає 6,9 млн га проти 6,7 млн га у 2025/26 МР. Під час перезимівлі не вдалося уникнути втрат, але проблеми носять локальний характер, тому в основі прогнозу помірно позитивний сценарій щодо врожайності. Урожай очікується на рівні 17+ млн т проти 16,2 млн т у 2025/26 МР, що буде новим регіональним рекордом.

Rapeseed

Black Sea&Danube Region: Rapeseed crop, K mt

Ukraine Bulgaria Hungary Poland Romania Serbia Moldova russia

Country	2025	2026	+/-
Ukraine	1380	1350	-30
Bulgaria	120	160	40
Hungary	144	153	9
Poland	1097	1 105	8
Romania	788	830	42
Serbia	48	50	2
Moldova	130	130	0
russia	2960	3100	140
Total	6 667	6 878	211

Rapeseed planting, Th ha

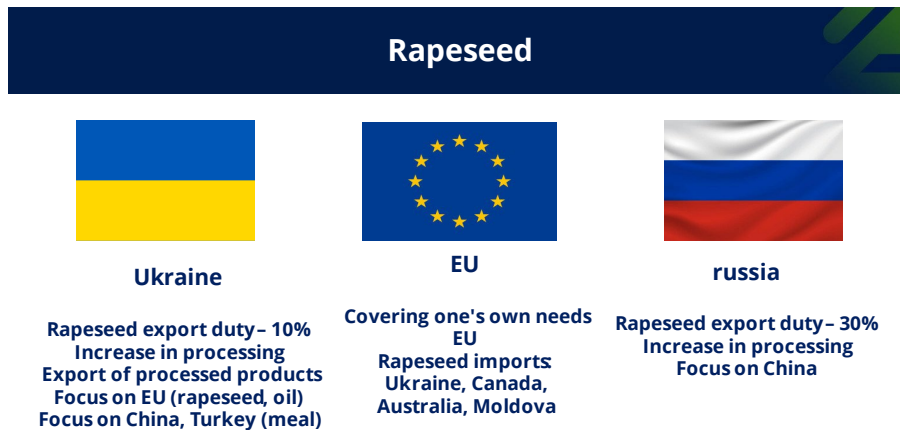

15

По ріпаку ситуація схожа на соєвий сегмент. ЄС забезпечує завантаження переробних потужностей та свої потреби за рахунок власного врожаю та імпорту з України, Канади, Австралії та Молдови. Український ріпак не втрачає свою привабливість для європейських країн.

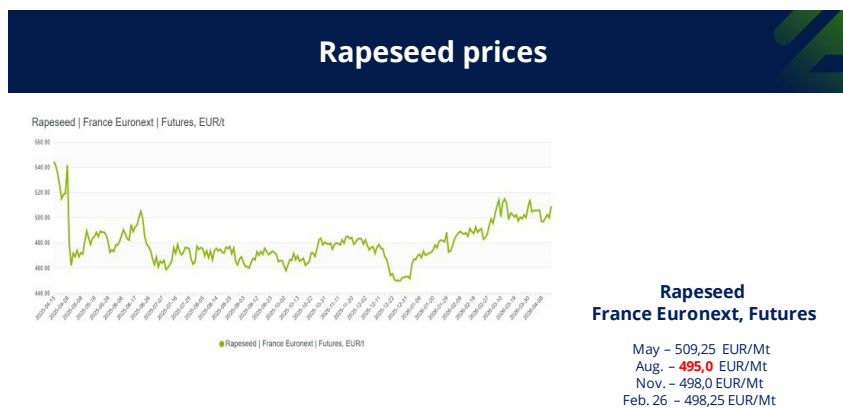
Україна та росія на наступний сезон обмежують експорт сировини митами в розмірі 10 та 30% відповідно.

Український ринок ріпаку та олії максимально орієнтовано на ЄС, значна частка шроту експортується до Китаю та Туреччини.

російський ринок має сильну залежність від Китаю, слабо диверсифіковано, що може створювати ризики для стабільного експорту у разі виникнення спірних питань, від чого ніхто не застраховано, коли маєш справу з Китаєм.

Ринок ріпаку та ріпакової олії як сировина для біодизелю, найбільше чутливий до конфлікту на Близькому Сході. Наразі ціни на новий урожай ріпаку на 14,25 євро дешевше за поточні рівні цін. Рік тому це було 56 євро.

Загалом сезон 2026/27 МР для регіону — це перехід до більш ефективної та конкурентної моделі ринку, де зростає виробництво, зростає переробка, але ключовими стають погода і боротьба за ринки збуту в умовах воєнних конфліктів. Олійний ринок стає більш потужним за рахунок зернового.

*Світлана Купрєєва
аналітик олійного ринку
УкрАгроКонсалт*

Умови надання інформації (Disclaimer)

Інформація у звітах та дослідженнях ринків УкрАгроКонсалт отримана від комерційних, державних та статистичних організацій, які ми вважаємо надійними. УкрАгроКонсалт не гарантує, що ця інформація є точною або повною і не засвідчує в будь-якій формі факт її вірогідності. Проведений аналіз, висловлені думки та отримані висновки дійсні виключно в межах припущень, викладених у звітах та дослідженнях ринків УкрАгроКонсалт, відображають нашу неупереджену точку зору на час складання звітів та досліджень ринків та можуть бути змінені без попереднього повідомлення.

Звіти та дослідження ринків УкрАгроКонсалт призначені лише для інформаційних цілей, УкрАгроКонсалт сподівається, що замовник вважає інформацію корисною для своїх ділових цілей. Однак, приймаючи це застереження, замовник погоджується, що він не повинен покладатися виключно на цю інформацію при прийнятті ділових рішень.

УкрАгроКонсалт не несе відповідальності за наслідки діяльності або бездіяльності замовника, а також за наслідки економічних або політичних змін.

**We counsel
business that
feeds the world**

 UkrAgroConsult

 UkrAgroConsult

+38 044 364 55 85

+38 050 786 13 10 (WA, Viber, Telegram)

uac-info@ukragroconsult.org

www.ukragroconsult.com

